

Elogi de la quotidianitat

Autoria: Josep Maria Espinàs
 Títol: *Els nostres objectes de cada dia*
 Editorial: Proa, Barcelona, 2024
 216 pàgines

Qualsevol objecte que habita al nostre voltant té una vida pròpia, encara que la mirada humana pareix desacostumada a percebre-la. De vegades, tancats dins del nostre cap, ple de les preocupacions que inunden el nostre dia a dia, pot ser que perdem la capacitat innata de l'observació. Descansar la vista en els espais que travessem, tancar els ulls i sentir els sons que filtren les finestres de les nostres cases, acariciar les veus dels nostres estimats, així com el silenci, quan podem escoltar-lo, tot això passa a vegades tan desapercebut que oblidem el plaer que pot habitar en la quotidianitat.

Hi ha qui, d'altra banda, col·lecciona peces materials com a record de les seues experiències acumulades, de persones que ja no estan al seu costat, de vides passades que mai no tornarà a viure, però de les quals una porció queda tancada al tacte d'objectes més petits o més grans, molts dels quals caben dins d'una habitació, però en els què rarament repara, i així i tot, conviuen tots els dies, potser per sempre. Tots els objectes que decidim conservar a prop contenen una part de nosaltres, de les persones que ens acompanyen, que ens van acompanyar, i de les persones que vam

ser i que ja no som. El mateix autor d'aquest llibre escriu: “en aquestes pàgines hi ha una observació curiosa de la realitat —de les petites realitats, que són les més vives—”, com una mena d'invitació al deteniment, a l'observació pausada, a la meditació.

Aquest llibre —o exercici, o joc, a mena de sambori— apareix reeditat en 2024, encara que la seua publicació original va ser en l'any 1981. Per al lector contemporani és curiós projectar la vista quaranta anys darrere per observar amb els ulls del seu autor objectes com la televisió o el telèfon, els canvis en la percepció d'aquests com a experiències vitals, així com la idea de les fotografies, les màquines de retratar, o, d'altra banda, les fervents opinions sobre altres objectes en els què hui no repararíem, o no de la mateixa forma almenys, com la corbata, el mocador, el pijama o “el portamonedes femení, fet bossa”. L'autor es mostra, amb tots aquests objectes, nostàlgic, enfrontant el passat i el seu present, als anys huitanta. Els lectors del segle XXI experimentem un sentiment bastant allunyat del seu, probablement, i ens podem trobar més o menys en algunes de les seues observacions, mentre que altres les percebem com una mirada del segle passat, reflex de mentalitats amb les quals no coincidim de la mateixa manera.

Els objectes, per tant, en la seua materialitat, a més de transportar-nos informació del seu posseïdor, de la vida que ha tingut, dels llocs on ha habitat o visitat, dels seus interessos, dels seus costums, també porten una significació contextual que no passa desapercibuda. És així que el llibre es planteja com un joc de ressignificació dels objectes en els què l'autor repara, als què dedica unes tres o quatre pàgines i alguna que altra anècdota amb les corresponents notes d'ironia, i els ordena en ordre alfabètic, com si d'un diccionari es tractés, o, més concretament, un joc d'atzar on el lector no es veu forçat a seguir cap ordre, i es pot permetre una lectura desorganitzada, caòtica, una lectura més pausada, més detinguda, deixant espai a reflexions pròpies sobre els objectes que apareixen al llistat, els objectes que l'envolten al moment de lectura, i el mateix objecte que és el llibre, amb totes les significacions que aquest pot portar dins.

Marcela Fernández Fong